

Revurdering af miljøgodkendelse

Hønsproduktion

Østermarksvej 4, 6760 Ribe

20.12.2021

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon 7616 1616

E-mail miljo@esbjergkommune.dk

Web www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 21/25623

Sagsansvarlig: PINI

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

INDLEDNING	4
REVURDERING AF MILJØGODKENDELSE PÅ ØSTERMARKSVEJ 4, 6760 RIBE.....	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING.....	9
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE.....	10
KLAGEVEJLEDNING	10
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
INDLEDNING	11
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	12
Dyreholdets størrelse	12
Staldanlæg og opbevaring af gødning.....	13
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	14
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF BESKYTTET NATUR.....	21
Ammoniakpåvirkning af naturområder.....	22
Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	22
GENERELLE FORHOLD.....	22
Råvarer og hjælpestoffer og affald	23
Fluer, skadedyr og lys	23
Landskab og kulturmiljø.....	23
Udbringningsarealer	23
OPHØR	24
SAMLET VURDERING	24
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING.....	24
BILAG 1	25

Indledning

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres i lyset af den teknologiske udvikling.

På baggrund af revurderingen træffer kommunen afgørelse om, enten at vilkårene i den oprindelige miljøgodkendelse skal skærpes, eller at revurderingen ikke medfører ændringer i miljøgodkendelsen.

Revurderingen er foretaget ved at gennemgå husdyrbruget og de ændringer, der er sket siden godkendelsen blev meddelt. Det væsentligste formål med den regelmæssige revurdering er, at det løbende sikres, at husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT). Der er derfor foretaget en vurdering af, om udviklingen i teknologier giver mulighed for at nedbringe forureningen. Dette er beskrevet i den miljøteknisk beskrivelse og vurdering, som danner baggrund for afgørelsen om revision af vilkår for husdyrbrugets drift.

Revurdering af miljøgodkendelse på Østermarksvej 4, 6760 Ribe

Esbjerg Kommune har revurderet miljøgodkendelsen til produktion af æg på Østermarksvej 4, 6760 Ribe.

Revurderingen omfatter produktion af æg herunder drift af stalde, gødningsopbevaringsanlæg m.v. Revurderingen omfatter ikke drift af udspretningsarealer.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Revurdering af miljøgodkendelse gælder for husdyrbruget beliggende Østermarksvej 4, 6760 Ribe, matrikel nr. 151, Spandet Ejerlav, Spandet. Ejendomsnummeret er 5610316229. Bedriftens CVR nr. er 13203075 og CHR nr. er 87928.

Husdyrbruget ejes og drives af HNK Opdræt Aps, Østermarksvej 4, 6760 Ribe, CVR 13203075. Selskabet omfatter husdyrproduktion og markdrift. Selskabet ejes af Niels Erik Kjær, Østermarksvej 4, 6760 Ribe.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at ejendommen drives som beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

I forbindelse med revurderingen stilles et enkelt nyt vilkår for husdyrbrugets drift, som alene ophæver en række af de eksisterende vilkår i miljøgodkendelsen fra 2016 (vilkår 1). Ophævelse af vilkår inkluderer også de vilkår til udbringningsarealer, som er bortfaldet som følge af ny lovgivning august 2017.

Vilkåret meddeles som påbud med hjemmel i § 39, jf. § 41 og 43a i husdyrbrugloven¹.

De vilkår, der ikke ophæves, er forsat gældende. Vilkår, der er overført fra tidligere miljøgodkendelse, er angivet med følgende bogstav:

A. = vilkår fra miljøgodkendelsen fra januar 2016

Ophævelse af vilkår

1. Vilkår nr. 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, og 44 i miljøgodkendelsen fra januar 2016 ophæves.

---

¹ Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om miljøgodkendelsen m.v. af husdyrbrug

Husdyrproduktion

2. A Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Dyrehold	Antal årdsdyr	DE
Årshøner, skrabe høns gns. vægt 1,89 kg. Etageanlæg m. gødningsbånd	75.348	443,2
Kødgeder	4	0,6
I alt	75.348	443,8

3. A Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 443,8 dyreenheder.

Indretning og drift

4. A Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
5. A Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.
6. A Stalden skal være indrettet med skrabeægsproduktion i etageanlæg med gødningsbånd, som er forsynet med timer.
7. A Udmugning ved start af gødningsbåndet skal foretages mindst 3 gange ugentligt. Tømning skal ske med max. 3 dages mellemrum.
8. A Gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
9. A Der skal føres logbog over drift af gødningsbånd, hvori følgende registreres: - tidspunkt for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt) - enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.

Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end 14 dage.

Logbogen skal opbevares i mindst 5 år på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Energi- og vandforbrug

10. A Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år, og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
11. A Ventilationsanlægget kontrolleres min. 1 gang pr. år af autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for udført service, skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Råvarer og hjælpestoffer

12. A Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
13. A Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
14. A Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Spildevand

15. A Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye stald, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.
16. A Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
17. A Vaskevand fra rensning af staldene, og ægvask og ægpakkeri skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i Bekendtgørelse om anvendelse af gødning².

Lugt

18. A Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Støj

19. A Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen målt i dB (A) må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige følgende værdier:

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 - 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

---

² Bekendtgørelse nr. 1551 af 2. juli 2021 om anvendelse af gødning

20. A Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen."

Støv

21. A Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Skadedyr

22. A Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
23. A Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

24. A For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Landskabelige værdier

25. A Der skal, jf. illustrationen i bilag 3 etableres et 3-rækket levende hegn bestående af hjemmehørende danske træer og buske som slørende beplantning. Beplantningen skal etableres senest 1 år efter byggeriet er afsluttet.

Alternativt kan der, fremfor at etablere et levende hegn langs staldbygningen etableres et nyt levende hegn langs Søndermarksvej.

Egenkontrol

26. A Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse.

Ophør

27. A Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse

28. A Vilkårene i miljøgodkendelsen skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor udnyttelse af godkendelsen påbegyndes.
29. A Godkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at der er iværksat bygge- og anlægsarbejde.
30. A Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Retsbeskyttelse og revurdering

Det følger ingen særlig retsbeskyttelse på vilkår meddelt i forbindelse med revurdering af en miljøgodkendelse.

Vilkårene kan til enhver tid ændres efter reglerne i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. § 40 stk. 2, hvis

1. der er væsentlige ændringer i bedst tilgængelige teknik
2. der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning
3. forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse
4. forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved revurderingen
5. det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Miljøgodkendelser skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering jf. § 39 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug. Det er derfor planlagt at foretage næste revurdering senest i 2031.

Tidspunktet for næste planlagte revurdering kan dog ændre sig. Ifølge § 41 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug, skal en kommune tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug³ op til revision, når der offentliggøres en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter. Denne revurdering skal tilrettelægges således, at husdyrbruget kan overholde vilkår, fastsat på baggrund af BAT-konklusionen, senest 4 år efter BAT konklusionen er offentliggjort.

Øvrige forhold

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

---

³ Betegnelsen IE-husdyrbrug dækker over svine- og fjerkræbrug, som overstiger det antal stipladser, der fremgår af husdyrbruglovens §16a stk. 2.

Den der er ansvarlig for husdyrbruget, skal underrette kommunen ved manglende overholdelse af vilkår og bindende lovkrav, og skal straks træffe foranstaltninger for at sikre, at vilkårene og de bindende lovkrav igen overholdes.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 20. december 2021 på Esbjerg Kommunes hjemmeside og Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 17. januar 2022 kl. 23:59.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger sig på med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der indsendes uden om Klageportalen, med mindre der er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Esbjerg Kommune. Anmodningen sendes så vidt muligt elektronisk til miljo@esbjergkommune.dk eller pr. brev til Esbjerg Kommune, Natur- og Vandmiljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg. Esbjerg Kommune sender herefter anmodningen videre til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

1. Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
2. Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Som udgangspunkt har en eventuel klage opsættende virkning. Det er Miljø- og Fødevareklagenævnet der behandler klagen og som kan oplyse, om, hvorvidt klagen har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Den miljøtekniske beskrivelse og vurdering danner baggrund for revurdering af miljøgodkendelsen på Østermarksvej 4, 6760 Ribe.

Hovedformålet med en revurdering af husdyrbrugets miljøgodkendelse er at vurdere, om beskyttelsen af miljøet gennem de stillede vilkår i miljøgodkendelsen fortsat er tilstrækkeligt eller om det er nødvendigt at ajourføre vilkårene i lyset af den teknologiske udvikling.

Lovgrundlag

Revurdering af miljøgodkendelser på husdyrbrug behandles efter reglerne i §§ 39-41 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁴ samt efter §§ 39-43a i husdyrbrugloven⁵.

Miljøgodkendelser af husdyrbrug skal regelmæssigt tages op til revurdering. Den første revurdering sker 8 år efter godkendelsen er meddelt, og de efterfølgende revurderinger skal ske mindst hvert 10. år. Dog skal kommunen tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revision, hvis EU-kommissionen offentliggør en BAT konklusion.

Den 21. februar 2017 blev der offentliggjort nye BAT-konklusioner for intensivt opdræt af fjerkræ og svin. Husdyrbruget skal overholde de regler, der er udarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen på baggrund af BAT-konklusionen fra 2017.

En revurderingsafgørelse er ikke en ny godkendeshandling, men kan i stedet betragtes som et supplement til den eksisterende miljøgodkendelse. En revurdering kan derfor ikke indeholde udvidelse eller ændring af den oprindelige miljøgodkendelse, der kan medføre forøget forurening.

Kommunes afgørelse om revurdering skal resultere i en afgørelse, hvor vilkårene i den oprindelige godkendelse enten skærpes ved påbud, eller hvor kommunen ikke finder anledning til at skærpe vilkårene.

Kommunen kan meddele påbud hvis:

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

---

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020)

⁵ Bekendtgørelse af lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Beskrivelse af husdyrbruget

Baggrund for afgørelsen

Esbjerg Kommune har i januar 2016 meddelt miljøgodkendelse til en hønseproduktion på Østermarksvej 4, 6760 Ribe. Miljøgodkendelsen er meddelt efter § 12 stk. 2 i daværende husdyrbruglov.

Til brug for revurdering af miljøgodkendelsen er der foretaget beregninger i det it-baserede ansøgningsystem (skema nr. 229538). Beregningerne er foretaget på baggrund af nytteareal plus areal i redekasser.

I forbindelse med sagsbehandlingen har der været behov for supplerende oplysninger. Der har været afholdt møde på ejendommen, og der har været mail- og telefonkorrespondance med ansøger.

Dyreholdets størrelse

Det nuværende godkendte dyrehold fremgår af tabel 1. Beregning af antal dyreenheder (DE) er siden ophørt. Derfor angives antal DE i ud fra de normer, der var gældende på tidspunktet for godkendelsen i 2016.

Dyreart/staldsystem	Godkendt 2016	
	Antal	DE
Årshøner a 1,89 kg, skrabeægsproduktion i Etageanlæg med gødningsbånd	75.348	443,2
Kødergeder, dybstrøelse	4	0,6
I alt		443,8

Tabel 1: Husdyrbrugets dyrehold. Dyreenheder er beregnet efter bilag 1 i bekendtgørelse om erhvervs-mæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (BEK. nr. 594 af 4. maj 2015).

Ifølge Esbjerg Kommunes miljøgodkendelse er der givet godkendelsen til en produktion på 75.348 høns og 4 geder, svarende til i alt 443,8 DE.

Miljøgodkendelsen fra 2016 omfatter etablering af en ny stald til høns og en ændring af staldsystem i den eksisterende stald fra bure til skrabeægsproduktion.

Esbjerg Kommune har foretaget en nærmere vurdering af, om der har været kontinuitetsbrud i husdyrproduktionen, og om der hermed er sket delvis bortfald af produktionsretten. Hvis en godkendelse ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år⁶.

Med udnyttet menes, at de godkendte bygningsanlæg er etableret, og der produceres mindst 25 % af det godkendte antal dyr.

Den planlagte nye stald er bygget, og staldsystemet i den eksisterende stald er ændret. Produktionen af høns udgør mere end 25% af det godkendte dyrehold jf. det centrale husdyrregister (CHR) og de årlige landbrugsindberetninger.

Esbjerg vurderer derfor, at miljøgodkendelsen fra 2016 er udnyttet, og der ikke er sket bortfald af produktionsret.

⁶ §55 stk. 3 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (Bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020).

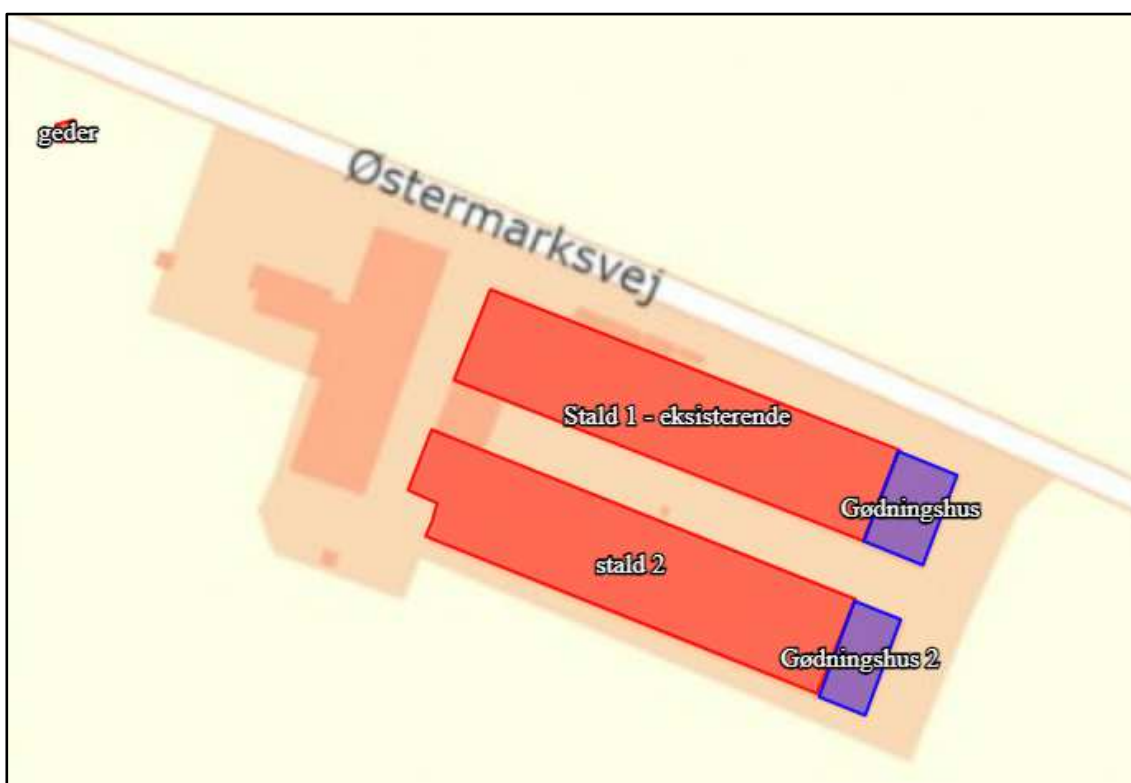
Vilkår nr. 1 og 2 i miljøgodkendelsen fra 2016 om maksimalt dyrehold og staldindretning samt tilladt variation gælder fortsat, ligesom vilkår nr. 43 vedr. egenkontrol af husdyrproduktionen stadig gælder.

Staldanlæg og opbevaring af gødning

Siden miljøgodkendelsen i 2016 er meddelt, er der opført 2 mindre fodersiloer i tilknytning til de nuværende stalde og fodersiloer.

Der er den 6. oktober 2021 søgt om tilladelse til de to fodersiloer efter anmeldeordningerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Esbjerg Kommune har den 3. december 2021 givet accept til etablering af de to fodersiloer.

På husdyrbruget er der følgende stalde og gødningsopbevaringsanlæg, som vist på kort 1.

Kort 1: Situationsplan

Fordelingen af dyr og staldsystemer i de enkelte stalde fremgår af tabel 2:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1 - eksisterende	2523	Blandet ventilation	6 m	(#456521) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	4772
stald 2	2646	Blandet ventilation	6 m	(#456524) Høner, konsumæg. Skrabe og friland, fler-etagesystem med bånd	0	4610
geder	20	Naturlig ventilation	3 m	(#456526) Får og geder. Dybstrøelse	0	18
Sum						9400

Tabel 2: Oversigt over staldsystemer og dyrehold i de enkelte stalde.

I miljøgodkendelsen fra 2016 er der stillet vilkår til fleretagesystem og udmugningshyppighed (vilkår nr. 4 -8). Disse vilkår gælder fortsat.

Husdyrgødningen opbevares i de to møddingshuse i hver ende af staldene. I den oprindelige miljøgodkendelse er der stillet vilkår til direkte udbringning af dybstrøelse fra staldene (vilkår nr. 17) for at reducere ammoniakemissionen. Dette tiltag er ikke længere optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste over godkendte tiltag. Vilkåret ophæves hermed.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Med begrebet "bedst tilgængelig teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter.

Den "bedste tilgængelige teknik" for IE-husdyrbrug er beskrevet i EU kommissionens BAT konklusion for "Intensivt opdræt af fjerkræ og svin" offentliggjort d. 21. februar 2017⁷.

BAT konklusionen anvendes ved vurderingen af, om husdyrbrugets indretning og drift fortsat er baseret på anvendelse af "bedst tilgængelig teknik (BAT)". I afsnittene herunder er der en gennemgang af de emner, som indgår i BAT konklusionen.

For en lang række parametre, er teknikkerne fra BAT konklusionen implementeret via regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Miljøledelsessystem

IE-husdyrbrug skal have et miljøledelsessystem. Den ansvarlige på husdyrbruget skal formulere en miljøpolitik og der skal fastsættes konkrete miljømål. Den ansvarlige kan selv bestemme, hvilket miljøledelsessystem der anvendes, men skal sørge for at kunne dokumentere, at kravene overholdes.

⁷ Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2017/302 af 15. februar 2017 om fastsættelse af BAT (bedste tilgængelige teknik) -konklusioner i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2010/75/EU for så vidt angår intensivt opdræt af fjerkræ eller svin.

Kravene kan overholdes ved brug af et certificeret miljøledelsessystem (EMAS eller ISO 14.001), eller husdyrbruget kan vælge et mindre omfattende system.

Miljøstyrelsen har udviklet to systemer, der frit kan anvendes. Miljøstyrelsens nye mini miljøledelsessystem sikrer, at husdyrbruget nemt kan overholde kravene og fremlægge dokumentation herfor. Det andet er et mere omfattende miljøledelsessystem med en række bilag, som kan bruges efter behov. Begge miljøledelsessystemer er frit tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Husdyrbruget har pt. ikke et nedskrevet miljøledelsessystem. Der er dog en række tiltag, der næsten udgør det samme. Disse tiltag mangler at blive beskrevet og samlet i et dokument.

Der er fx fokus på:

- Energiforbruget. Husdyrbruget gennemgås årligt af energikonsulent.
- Vandforbruget. Der lukkes for drikkevandet i nattetimer, hvor hønsene sover, og ikke har brug for drikkevand.
- Foderforbrug. Der laves regelmæssig tilpasning af foderplaner ift. til hønsenes alder og produktion.

Kravet om miljøledelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen som generelle regler for IE-husdyrbrug. Der følges op på brug af miljøledelsessystem i forbindelse med de årlige indberetninger og de lovpligtige miljøtilsyn på husdyrbruget.

Godt landmandskab

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at sikre en korrekt og hensigtsmæssig placering af husdyrbruget, at ansatte har den nødvendige oplæring og uddannelse, at udarbejde beredskabsplaner der sikrer hensigtsmæssig adfærd ved uforudsete hændelser, sikre regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af udstyr m.v. samt opbevare døde dyr på en måde, der forhindrer eller reducerer emissioner.

Placering af husdyrbruget

Hensigtsmæssig placering af husdyrbruget er vurderet i forbindelse med meddelelse af godkendelsen og er bl.a. reguleret via gældende afstandskrav, og de beskyttelsesniveauer der gælder i medfør af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Uddannelse og oplæring af personale

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsætter krav om, at personalet oplæres i relevant lovgivning, transport og udbringning af husdyrgødning, planlægning af aktiviteter, beredskabsplanlægning og -styring og reparation og vedligehold af udstyr. Formålet er at undgå uheld og utilsigtet forurening.

Oplæringsmateriale skal være tilgængelig for personalet, og skal kunne fremvises ved miljøtilsyn. Miljøministeriet og Miljøstyrelsen har i samarbejde med SEGES udarbejdet et vejledende oplæringsmateriale, som husdyrbruget kan tage udgangspunkt i.

Husdyrbruget har oplyst følgende:

- Husdyrbrugets medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om at husdyrbruget har en godkendelse og de vilkår, der heri er stillet til husdyrbruget.
- Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på personalemøder.

- Medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer, og de har kendskab til beredskabsplanen.
- Medarbejdere oplæres i relevant lovgivning og udførelse af deres arbejdsopgaver.
- Der er udarbejdet oplæringsmateriale, som er tilgængelig for personalet.
- Nye medarbejdere samarbejder med erfarne kollegaer de første måneder af ansættelsen.

Kontrol, vedligehold, reparation og beredskab

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der krav om, at husdyrbruget skal udarbejde en plan for regelmæssig kontrol, reparation og vedligehold af husdyrbruget og materiel. Hensigten med den forebyggende plan er at minimere risikoen for forurening. Miljøministeriet og Miljøstyrelsen har i samarbejde med SEGES udarbejdet et vejledende materiale med et eksempel på, hvordan en kontrolplan kan udformes.

Formålet er at forebygge uheld, og der er ligeledes krav om, at husdyrbruget skal have en beredskabsplan.

Husdyrbruget har oplyst følgende:

- Der er iværksat et kontrol-, reparations- og vedligeholdelsesprogram med henblik på at forebygge uheld.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, der har til formål at forhindre/minimere miljøskade i tilfælde af uventede hændelser.
- Rengøring i og omkring bygninger foretages jævnligt med henblik på at sikre, at der ikke opstår uhygiejniske forhold.
- Ventilationsanlægget tilses dagligt for driftsforstyrrelser og ventilationskanaler bliver rengjort efter hver tømning af staldene.
- Forbruget af energi, vand og foder registreres i driftsregnskabet og kontrolleres for uregelmæssigheder.
- Der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsventiler for at undgå spild.
- Drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt for at undgå spild.
- Foderanlæg justeres jævnligt, således tilpasses den udfodrede mængde løbende til dyrets vækst og behov.

Siden godkendelsen er meddelt, er krav om beredskabsplan indarbejdet som generel lovgivning i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Derfor ophæves vilkår nr. 44 i miljøgodkendelsen fra 2016, der omhandler krav om beredskabsplan.

Døde dyr

Opbevaring af døde dyr er reguleret via bekendtgørelse om opbevaring af m.m. af døde produktionsdyr⁸.

Kommunens vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med de nævnte tiltag og ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Der følges op på, om de generelle regler efterleves i forbindelse med det lovpligtige miljøtilsyn på ejendommen og de årlige indberetninger.

---

⁸ Bek. nr. 558 af 1. juni 2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Fodring

For at reducere den samlede mængde kvælstof der udskilles med husdyrgødningen, er der i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav om, at der skal anvendes enten fasefodring, reduceret indhold af råprotein, eller et eller flere fodertilsætningsstoffer.

For at reducere den samlede mængde fosfor der udskilles, skal husdyrbruget som minimum anvende fasefodring, fytase eller letfordøjeligt uorganisk fosfat.

Husdyrbruget har oplyst følgende:

- Foderproduktion og indkøb sker på grundlag af en samlet foderplan for dyregruppen og vækstperioden.
- Der udarbejdes foderplaner med anvendelse af nyeste viden indenfor fodring. Herved optimeres fodringen, så unødigt spild af råvarer undgås.
- Der anvendes fasefodring, dvs. foderet er tilpasset dyrenes behov i produktionsperioden, så udskillelsen af næringsstoffer reduceres.
- Der tilsættes fytase til foderet med henblik på at reducere dyrenes udskillelse af fosfor.
- Dyrene tildeles foder, der vha. en god aminosyrebalance opnår et reduceret indhold af råprotein, så den samlede udskillelse af kvælstof reduceres.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2016 stillet vilkår til fasefodring og anvendelse af fytase i foderet. Anvendelse af enten fasefodring eller et eller flere fodertilsætningsstoffer, der nedsætter den samlede mængde fosfor og kvælstof, der udskilles (f.eks. fytase mht. fosfor) er implementeret som generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Reglerne træder i kraft ved revurdering eller senest den 21. februar 2021 i stedet for de i 2016 stillede vilkår i overensstemmelse med overgangsbestemmelserne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Vilkår 9 og 10 ophæves på den baggrund.

Der er desuden i miljøgodkendelsen fra 2016 stillet vilkår (nr. 11-16) til fosforindhold i foderet og dokumentation af dette. Foderkorrektions er ikke længere muligt jf. Miljøstyrelsens teknologiliste over godkendte tiltag. Vilkårene ophæves derfor.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med de nævnte tiltag og ved at følge de generelle regler har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Effektiv vand- og energiudnyttelse

I henhold til BAT konklusionen er det BAT at registrere vandforbruget, at opspore og udbedre lækager og herunder at kontrollere drikkevandsudstyr, anvende højtryksrensere til rengøring og genbruge uforurenede regnvand som rens vand.

Krav til effektiv vandudnyttelse er implementeret i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen via regler om plan for kontrol og vedligehold, som bl.a. skal omfatte udstyr til drikkevand, herunder skal behovet for regelmæssig indstilling vurderes, og frekvensen for løbende indstilling skal sikres i planen.

Husdyrbruget har oplyst følgende:

- Rengøring i staldene sker ved tørrengøring.
- Der lukkes for drikkevandsystemet om natten når hønsene sover.

- Drikkevandssystemerne er forsynet med ventiler hen over foderkrybberne samt drikkekopper for at undgå spild.
- Ventilationsanlægget justeres min. 2 gange årligt til hhv. sommer/vinterindstillinger for at modvirke unødigt energiforbrug.
- Loftbelysningen i staldene er "almindelig" lyskilde. Dette skyldes dyrevelfærd for hønsene, som ifølge ejer bliver mere påvirket af LED lys.
- Øvrig belysning er LED lyskilder.
- Der er vinduer i den nyeste af staldene. Dette reducerer behovet for kunstig belysning.
- Der er timer/sensorstyring af belysning, så der kun forbruges el, når der er behov.
- Der anvendes frekvensregulerede ventilatorer i alle stalde, der sammenlignet med traditionelle spjældregulerede ventilatorer bruger mindre energi.
- Ventilationsanlægget er automatisk styret og op- eller nedjusteres automatisk efter behov.

Det er desuden BAT at anvende højeffektive varme-, køle- og ventilationssystemer, at anvende naturlig ventilation eller have grundig isolering af stalde, hvis naturlig ventilation ikke er muligt, at anvende energieffektiv belysning og at anvende varmegenindvinding.

Krav om energieffektiv belysning er indarbejdet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Her fremgår det, at husdyrbruget er forpligtiget til at anvende energieffektiv belysning, og at denne pligt indtræder ved ændring eller udskiftning af eksisterende belysningsystem. Samtidig skal planen for kontrol og vedligehold også omfatte varme, køle- og ventilationssystemer og luftrensningssystemer.

I miljøgodkendelsen fra 2016 er der stillet vilkår (nr. 18 og 19) til årlig registrering af vand- og energiforbrug, og til kontrol af ventilationsanlæggene. Disse vilkår gælder fortsat.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til effektiv vand- og energidnyttelse har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Spildevand

Teknikker fra BAT konklusionen er indarbejdet i dansk lovgivning, hvor der generelt er krav om, at regnvand og øvrigt spildevand skal holdes adskilt. I medfør af bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning⁹ er der bl.a. krav om, at afløb fra mødding- og ensilagepladser skal ledes til opsamlingsanlæg. Samtidig skal møddingpladser indrettes således, at overfladevand ikke kan løbe ind på pladsen. Desuden er der krav til, hvornår og hvordan spildevand må udbringes.

I forbindelse med revurdering skal det vurderes, om husdyrbruget drives sådan, at vandforbruget reduceres mest muligt. Minimering af vandforbrug er med til at reducere mængden af spildevand.

Den faste husdyrgødning opbevares på indendørs møddingsplads, så derfra er der ikke spildevand. Der er ikke øvrige udendørs arealer, hvorfra der opsamles spildevand.

---

⁹ Bekendtgørelse nr. 1451 af 21. juni 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning

Der kan forekomme spildevand fra ægvask og ægpakkeri.

Der er stillet vilkår (nr. 27) til opsamling af vand fra ægpakkeri. Der er desuden stillet vilkår (nr. 26) til drift og vedligehold af drikkevandssystem og til afløbsplan (nr. 25). Disse vilkår gælder stadig.

I vilkår nr. 27 henvises til husdyrgødningsbekendtgørelsen. Denne bekendtgørelse er efterfølgende delt i to nye bekendtgørelser. Der laves derfor en redaktionel navnekorrektur i vilkår nr. 27 i miljøgodkendelsen fra 2016 med henvisning til gældende bekendtgørelse, som er Bekendtgørelse om anvendelse af gødning¹⁰.

Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er behov for yderligere vilkår til at minimere mængden af spildevand. Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

Støj

Husdyrproduktions påvirkning af omgivelser med støj er vurderet i forbindelse med miljøgodkendelsen.

Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige støjgener for omboende. Der er siden godkendelsen er meddelt ikke sket væsentlige ændringer i støjkilder og deres placering, ligesom antallet af transportere og til- og frakørselsforhold er uændret.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2016 stillet vilkår (nr. 29 og 30) til støjbelastning og evt. måling af støj. Disse vilkår fortsætter uændret.

Esbjerg Kommune vurderer, at der ikke siden godkendelsen er meddelt er fremkommet nye oplysninger om støjforureningens skadelige virkning, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, og at forureningen i øvrigt ikke går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse. Med hensyn til støj, er der ligeledes ikke sket væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, som giver mulighed for at nedringe støjen betydeligt.

Esbjerg Kommune vurderer derfor, at husdyrbruget med hensyn til støj fortsat forebygges og begrænses forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Støv

IE-husdyrbrug skal sikre, at støvforurening fra staldanlægget reduceres. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der derfor indarbejdet krav om, at husdyrbruget som minimum skal enten reducere støv ved kilden, anvende en metode til at binde støv i staldanlægget eller behandle afgangsluften ved hjælp af et luftrensningssystem.

I staldene strøs med halmpiller, og foderet håndteres i lukkede systemer. Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår (nr. 31) om driften husdyrbrugets anlæg ikke må væsentlige støvgener udenfor ejendommens areal. Dette vilkår gælder fortsat.

Med det stillede vilkår, og ved at følge gældende lovgivning vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

---

¹⁰ Bekendtgørelse nr. 1551 af 2. juli 2021 om anvendelse af gødning

Lugt

Husdyrproduktionens påvirkning af omgivelser med lugt er vurderet i forbindelse med miljøgodkendelsen. Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige lugtgener for omboende.

Der er siden godkendelsen er meddelt ikke ændret på husdyrbrugets ventilationssystem og håndtering, opbevaring eller udbringning af husdyrgødning.

I miljøgodkendelsen fra 2016 er der stillet vilkår (nr. 28) om at husdyrbrugets drift ikke må give anledning til lugtgener som tilsynsmyndigheden vurderer at være af væsentlig karakter. Dette vilkår gælder uændret.

Beskyttelsesniveauet for lugt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen gælder ikke for revurderinger. Stalde og anlæg, som er lovlig placeret, bliver ikke ulovlige som følge af nye regler og beregningsgrundlag.

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget med hensyn til lugt forebygger og begrænser forureningen ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik.

Opbevaring af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. krav om overdækning af opbevaringslagre med fast husdyrgødning. Desuden er der krav til kapacitet af opbevaringslagre, særlige krav til styrke og tæthed af opbevaringsanlæg for husdyrgødning.

Ved at følge gældende lovgivning vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

Udbringning af husdyrgødning

De teknikker fra BAT konklusionen, der er indarbejdet i dansk lovgivning, er bl.a. harmonikrav, bindende normer for den totale kvælstofanvendelse i marken samt krav til kvælstofudnyttelse. Der er endvidere krav om, at der skal planlægges samt føres journal over gødningsudbringningen, hvilket foretages via mark- og gødningsplaner. Desuden er der fastsat specifikke regler for, hvornår og hvordan husdyrgødning må udbringes.

Ved at følge gældende lovgivning, vurderes husdyrbruget således at leve op til anvendelse af BAT.

Ammoniakemission fra ejendommen

Den maksimale tilladte ammoniakemission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

Husdyrbrugets årlig ammoniakemission beregnes til 7.307 kg NH₃-N. Da dette niveau for ammoniakemission er lig det beregnede BAT-krav på 7.307 kg NH₃-N vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har reduceret ammoniakemissionen svarende til emissionen ved anvendelse af bedst tilgængelig teknik.

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning. I den konkrete ansøgning anvendes følgende virkemidler:

- Hyppig udmugning (mindst 3 gange ugentlig) i fjerkræstalde.

Husdyrbrugets påvirkning af naturområder er beskrevet og vurderet i afsnittet "husdyrbrugets påvirkning af beskyttet natur"

Overvågning af emissioner

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der stillet vilkår om, at IE-husdyrbrug årligt skal indsende følgende til kommunen:

- 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi
- 2) Dokumentation for miljøledelse
- 3) Logbøger over gennemførte kontroller (jf. plan for kontrol, reparation og vedligehold)
- 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav.

Ved at leve op til disse regler og i øvrigt følge landsdækkende regler om indberetning til gødningsregnskab og lignende, vurderes husdyrbruget at leve op til reglerne for overvågning af emissioner.

Samlet vurdering af anvendelse af "bedst tilgængelige teknologi"

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi for alle de ovennævnte punkter.

I forbindelse med næste revurdering af miljøgodkendelsen vil der ske en vurdering af hvorvidt husdyrbruget fortsat opfylder kravene til anvendelse af "bedste tilgængelige teknik".

Husdyrbrugets påvirkninger af beskyttet natur

De beskyttelsesniveauer der er fastlagt i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse, mv. af husdyrbrug gælder ikke for revurderinger. Dog med den undtagelse, at hvis der er kategori 1 og kategori 2 natur, hvor grænsen for totaldeposition af ammoniak ikke er overholdt, skal der i revurderingen fastsættes en frist for hvornår totaldepositionskravet skal være overholdt.

Habitatdirektivet er i dansk lovgivning implementeret gennem bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter¹¹ (Habitatbekendtgørelsen). Af habitatbekendtgørelsen fremgår hvilke sager, jf. husdyrloven, der direkte er omfattet af krav om habitatvurdering. Revurderingen af miljøgodkendelser er ikke omfattet af kravet og der skal derfor som udgangspunkt ikke foretages en habitatvurdering.

Det følger dog af habitatdirektivets artikel 6 stk. 2, at en bestående aktivitet ikke må føre til betydelige konsekvenser for direktivets målsætninger. Dette hensyn er løftet i Naturbeskyttelseslovens kapitel 2a og skal således heller ikke reguleres i en sag om revurdering.

---

¹¹ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

På husdyrbruget sker der påvirkning af omgivende naturområder gennem emission af ammoniak fra stalde og anlæg til opbevaring af husdyrgødning.

Ved revurderingen skal det sikres, at husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt mht. kategori 1 og 2 natur. Nedenstående tabel viser totalbelastningen af kvælstof til de nærmeste kategori 1 og kategori 2 naturtyper.

I den konkrete sag er de nærmeste lokaliteter valgt.

Naturpunkt		Afstand	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Hede mod nordøst	Ca. 3,6 km	0,1	1	-	Formentlig 0,2 kg N/ha/år
2	Hede mod nordøst	Ca. 3,5 km	0,1	2		1,0 kg N/ha/år

Tabel 3. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Som det ses i tabel 3, så er den beregnede totalbelastning 0,1 kg N/ha/år til punkt 1, som er kategori 1 natur.

Til punkt 2, som er kategori 2 natur, er totalbelastningen 0,1 kg N/ha/år.

Der er ikke lavet en yderligere undersøgelse af kumulation fra øvrige husdyrbrug til kategori 1 naturen, da den beregnede belastning opfylder kravet til det strengeste afskæringskriterie, som er 0,2 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1 og 2 natur er således opfyldt.

Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Pligten til vurdering af skadesvirkninger på bilag IV arterne, herunder deres yngle- og rastesteder, er med hensyn til husdyrloven fastsat i habitatbekendtgørelsens § 11 stk. 1, jf. § 8 stk. 6. Denne pligt omfatter flere typer afgørelser i husdyrloven, men ikke afgørelser om revurderinger.

Der skal således ikke foretages en nærmere vurdering med hensyn til påvirkning af bilag IV arter, i nærværende sag.

I afgørelsen fra januar 2016 er vilkår nr. 41 stillet med henblik på beskyttelse af bilag IV arter i tilknytning til udbringningsarealer. Da udbringningsarealerne ikke længere indgår som en del af miljøgodkendelser, kan vilkåret ikke opretholdes, og det ophæves derfor.

Generelle forhold

I miljøgodkendelsen er der en række beskrivelser af bl.a. råvarer, hjælpepestoffer, affald fluer, skadedyr og lys. I afsnittet nedenfor foretages en gennemgang af forskellige emner for at vurdere, om der er behov for nye vilkår, eller der er vilkår, som ikke længere er nødvendige.

Råvarer og hjælpestoffer og affald

Forholdene omkring råvarer, hjælpestoffer og affald er stort set uændrede siden den eksisterende miljøgodkendelse blev meddelt.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2016 stillet vilkår om, at der ved håndtering af brændstof og kemikalier ikke må opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand (vilkår nr. 20 - 22). Disse vilkår fastholdes.

Der er i miljøgodkendelsen stillet vilkår om opbevaring og bortskaffelse af øvrigt affald skal ske efter Esbjerg Kommunes regulativer for affald (vilkår 23 og 24). Disse vilkår fastholdes.

Fluer, skadedyr og lys

Det blev på godkendelsestidspunktet vurderet, at driften af husdyrbruget kunne ske uden at medføre væsentlige gener for omboende i form af fluer, skadedyr og lys.

Der er siden godkendelsen er meddelt ikke sket væsentlige ændringer i driften som har betydning for genepåvirkningen. Esbjerg Kommune vurderer derfor, at generne ikke går ud over det der blev lagt til grund ved meddelelse af godkendelsen.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2016 stillet vilkår (nr. 32 og 33) om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi, og at opbevaring af foder skal således, der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr. Disse vilkår fastholdes.

Der er i miljøgodkendelsen fra 2016 stillet vilkår (nr. 34) om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager. Dette vilkår fastholdes også.

Landskab og kulturmiljø

Husdyrproduktionen sker i eksisterende staldanlæg på ejendommen, og der etableres ikke nye bygninger i forbindelse med revurderingen.

Da der ikke sker nybyggeri, vil der således ikke ske en påvirkning af det omkringliggende landskab og kulturmiljø som går ud over det, der blev lagt til grund ved meddelelse af miljøgodkendelsen.

I forbindelse med miljøgodkendelsen fra 2016 er der stillet vilkår (nr. 35) til afskærmende beplantning. Dette vilkår gælder stadig.

Udbringningsarealer

I den eksisterende miljøgodkendelse er der stillet en række vilkår til driften af arealer for at sikre, at der ikke sker en væsentlig påvirkning af grundvand og overfladevand.

Da miljøgodkendelsen i januar 2016 blev meddelt, indgik udbringningsarealer stadig i miljøgodkendelser. Udbringningsarealer er sidenhen taget ud, og de skal derfor ikke længere indgå som en del af miljøgodkendelsen.

Der gøres opmærksom på, at eksisterende vilkår, der vedrører udbringningsarealer, er bortfaldet pr. 1. august 2017. Esbjerg Kommune vurderer, at vilkår nr. 36 - 42 i miljøgodkendelsen fra 2016 er bortfaldet.

Ophør

Der er i den eksisterende miljøgodkendelse stillet vilkår (nr. 45) som beskriver, hvordan husdyrbruget skal forholde sig ved ophør. Dette vilkår gælder fortsat.

Endvidere gælder det i medfør af § 51 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at husdyrbruget senest fire uger efter driftsophør skal anmelde dette til kommunen, og sende et oplæg til vurdering efter jordforureningslovens §38 k, stk. 1. Ophør defineres i denne forbindelse som både som ophør af alle aktiviteter på husdyrbruget, men også hvis kapaciteten eller udnyttelse af kapaciteten nedsættes permanent til under stipladsgrænserne i § 16 a, stk. 2 i husdyrbrugloven eller § 12, stk. 1 nr. 1-3 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt fortsat kan drives på stedet med de ændringer i vilkår som fastsættes i forbindelse med revurderingen.

Offentliggørelse og høring

Annoncering ved indledning af revurdering

Esbjerg Kommune har den 22. september 2021 offentliggjort på kommunens hjemmeside, at kommunen har indledt revurdering af miljøgodkendelsen på Østermarksvej 4, 6760 Ribe. I forbindelse med offentliggørelsen har Esbjerg Kommune ikke modtaget bemærkninger til revurderingen.

Partshøring

Esbjerg Kommune har vurderet, hvorvidt der er parter, der er individuel berørt af afgørelsen jf. forvaltningslovens §19. Da revurderingen ikke medfører nogen ændring af driften eller merpåvirkning af omgivelserne, vurderer Esbjerg Kommune, at der ikke er parter, der skal høres ud over selve husdyrbruget.

Husdyrbruget har modtaget udkastet til revurdering i høring inden afgørelse, hvilket betragtes som et forudgående varsel om påbud. Husdyrbruget havde ingen kommentarer.

Bilag 1

Vilkår fra miljøgodkendelsen 2016. Overstregede vilkår er ophævet.

Vilkår for husdyrbrugets anlæg

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

	Antal årsdyr	DE
Årshøner, skrabe høns gns. vægt 1,89 kg. Etageanlæg m. gødningsbånd	75.348	443,2
Kødgeder	4	0,6
I alt	75.348	443,8

2. Antallet af dyreenheder må variere med 10 % i løbet af planåret (1. august til 1. august). Dog må det maksimale dyrehold beregnet som et gennemsnit i perioden 1. august til 31. juli ikke overstige 443,8 dyreenheder.

Indretning og drift

3. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
4. Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.
5. Stalden skal være indrettet med skrabeægsproduktion i etageanlæg med gødningsbånd, som er forsynet med timer.
6. Udmugning ved start af gødningsbåndet skal foretages mindst 3 gange ugentligt. Tømning skal ske med max. 3 dages mellemrum.
7. Gødningsbånd og transportsystem skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Producentens vejledning skal opbevares på husdyrbruget.
8. Der skal føres logbog over drift af gødningsbånd, hvori følgende registreres:
- tidspunkt for tømning af gødningsbånd (start- og sluttidspunkt) - enhver form for driftsstop med angivelse af årsag og varighed.

Tilsynsmyndigheden skal underrettes, såfremt gødningsbånd er ude af drift i en periode på mere end 14 dage.

Logbogen skal opbevares i mindst 5 år på husdyrbruget og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Foder

9. Der skal anvendes fasefodring således, at foderets indhold af næringsstoffer er tilpasset dyrenes behov i de forskellige produktionsfaser.
10. Foderblandinger skal være tilsat fytase, svarende minimum til producentens anbefalede dosis med tilsvarende reduktion af fosfor i foderet. Dokumentation af foderanalyser skal fremvises på forlangende.
11. Der må årligt maksimalt være et fosforindhold i den samlede foderblanding på gennemsnitlig 4,4 g P/FE.
12. Én gang årligt, i forbindelse med indsendelse af gødningsregnskab, skal der af ansøger laves en beregning over det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. kg foder på årsbasis. Beregningen skal opbevares i logbogen.
13. Der skal foreligge en logbog, der dokumenterer datoer for ind- og udsætninger af høner, dødelighed, produceret ægmasse, faktisk og planlagt fordeling af foderforbrug samt indhold af fosfor pr. kg foder i de enkelte foderblandinger.
14. Det gennemsnitlige indhold kan beregnes enten fra den planlagte fordeling af foderblandinger, eller ud fra det faktiske, registrerede forbrug af de anvendte blandinger.
15. Logbogens oplysninger skal opbevares i minimum 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
16. Der skal minimum være en blandeforskrift for hver 3. måned, og for hver gang der skiftes foderblanding.

Husdyrgødning

17. Andelen af dybstrøelse, som udspreddes på marken direkte fra stalden eller afsættes direkte fra udmugning til biogasanlæg, skal være 100 %.

Energi- og vandforbrug

18. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år, og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
19. Ventilationsanlægget kontrolleres min. 1 gang pr. år af autoriseret firma. Anlægget serviceres og justeres i henhold til producentens beskrivelse af optimal drift. Dokumentation for udført service, skal kunne forevises ved miljøtilsyn.

Råvarer og hjælpestoffer

20. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
21. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

22. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

23. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
24. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Spildevand

25. Afløbsplan, der beskriver afløbsforhold fra den nye stald, skal indsendes til Esbjerg Kommune. Afløbsplanen skal være udført af autoriseret kloakmester og indsendes til Esbjerg Kommune senest 1 måned efter byggeriet af afsluttet.
26. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.
27. Vaskevand fra rensning af staldene, og ægvask og ægpakkeri skal opsamles i beholder og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Lugt

28. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Støj

29. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen målt i dB (A) må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige følgende værdier:

	Tidsrum	max. lydniveau
Mandag – fredag	kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)
	kl. 18.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)
	kl. 14.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00 – 22.00	45 dB(A)
	kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.

30. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne

konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støj-måling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen."

Støv

31. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

Skadedyr

32. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
33. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

34. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Landskabelige værdier

35. Der skal, jf. illustrationen i bilag 3 etableres et 3-rækket levende hegn bestående af hjemmehørende danske træer og buske som slørende beplantning. Beplantningen skal etableres senest 1 år efter byggeriet er afsluttet.

Alternativt kan der, fremfor at etablere et levende hegn langs staldbygningen etableres et nyt levende hegn langs Søndermarksvej.

Vilkår for husdyrbrugets udbringningsarealer

Arealer

- ~~36. Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer, der fremgår af kort 3 og arealtabellen i ansøgningen.~~
- ~~37. Inden for planperioden må bedriftens arealer maksimalt tilføres 337,4 dyreenheder i fjerkrægødning.~~
- ~~38. Hvis tilførslen af husdyrgødning til bedriftens arealer ændres (anden dyretype eller fordeling) skal der kunne forevises dokumentation for, at indholdet af næringsstoffer i den udbragte mængde husdyrgødning maksimalt indeholder 31.558 kg Total N og 8.608 kg Total P og at den udbragte mængde husdyrgødning maksimalt svarer til 337,4 DE/år.~~

Beregningen af kg N og kg P skal ske efter de til enhver tid gældende normaltal for indholdet af kvælstof og fosfor i husdyrgødningen.

39. Der skal ved fuld produktion afsættes minimum 586,8 DE til biogasanlæg, fællesanlæg, forarbejdningsanlæg eller forbrændingsanlæg.
40. Der må ikke tilføres anden organisk gødning til bedriftens arealer. Dog kan der, hvis miljøgodkendelsen ikke er fuldt udnyttet, suppleres med anden organisk gødning under forudsætning af,
- at kvælstoftabet fra markerne ved anvendelse af anden organisk gødning ikke overstiger det kvælstoftab, der vil være ved den godkendte drift.
  - at den udbragte mængde fosfor ved anvendelse af anden organisk gødning, ikke overstiger den udbragte mængde fosfor ved den godkendte drift.
  - at reglerne i den til enhver tid gældende bekendtgørelse om anvendelse af affaldsprodukter til jordbrugsformål er overholdt.

Der skal indsendes dokumentation herfor i forbindelse med anvendelsen af anden organisk gødning.

Bilag IV arter

41. Omkring søerne på/ved markerne 1-1, 1-2, 2-2, 2-3, 3-1, 3-2, 4-1, 5-4, 5-5, 6-0, 6-4, 8-1, 8-2, 8-9, samt aftale 3 skal der etableres en dyrknings-, gødsknings- og sprøjtefri bræmme på 10 meter for at sikre rasteområde for bilag IV-arten løgfrø. Der må inden for denne bræmme ikke ske nogen former for jordbearbejdning. Bredden af bræmmen måles fra søens kronekant på samme måde som 2 m bræmmer omkring vandløb. Det vil sige fra overgangen mellem det skrånende terræn mod søen, til det flade terræn der normalt kan jordbearbejdes. Hvis der ikke er en tydelig kronekant, måles der fra overgangen mellem bevoksning af vand- og sumpplanter og egentlige landplanter. Se kort 7 og 8.

Nitrat til overfladevand

42. Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 5% efterafgrøder, ud over de til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset det generelle krav til efterafgrøder opfyldes ved hjælp af andre virkemidler i henhold til Plantedirektoratets regler eller overføres til andre år. Disse efterafgrøder skal fremgå af fællesskemaet og skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår f.eks. artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødskning.

Generelle vilkår

Egenkontrol

43. Husdyrbruget skal føre registreringer over den til enhver tid gældende husdyrproduktion på ejendommen. Registreringerne kan bestå af gødningsregnskaber eller lign. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på husdyrbruget kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse.

Uheld

- ~~44. Beredskabsplan, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.~~

Ophør

45. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Krav til udnyttelse af godkendelse

46. Vilklårene i miljøgodkendelsen skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor udnyttelse af godkendelsen påbegyndes.
47. Godkendelsen bortfalder såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra godkendelsens meddelelse. Med udnyttet menes, at der er iværksat bygge- og anlægsarbejde.
48. Hvis en del af godkendelsen ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år.

Esbjerg
Kommune

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk